

OD ISTE AUTORKE

Umeš li da čuvaš tajnu?

Bogomdana domaćica

Sećaš me se?

Devojka iz dvadesetih

Imam tvoj broj

Prva bračna noć

Potraga za Odri

Moj ne tako savršeni život

Iznenadi me!

Dugujem ti

SERIJAL KUPOHOLIČARKA

1. Tajni svet snova jedne kupoholičarke

2. Kupoholičarka u inostranstvu

3. Kupoholičarka staje na ludi kamen

4. Kupoholičarka i sestra

5. Kupoholičarka i beba

6. Mini kupoholičarka

7. Kupoholičarka u Holivudu

8. Kupoholičarka spasava stvar

9. Božić kod kupoholičarke

BOŽIĆ KOD KUPOHOLIČARKE

SOFI KINSELA

Prevela
Aleksandra Čabraja

■ Laguna ■

Naslov originala

Sophie Kinsella

CHRISTMAS SHOPAHOLIC

Copyright © Sophie Kinsella

Translation copyright © 2019 za srpsko izdanje, LAGUNA

BOŽIĆ KOD KUPOHOLIČARKE

© Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Od: Upravnik prodavnice

Za: Beki Brendon

Predmet: Re: Upit

Poštovana gospođo Brendon,

Hvala za Vaš mejl.

Oduševljen sam što čujem da nameravate da „nakupujete gomilu stvari“ za Božić u prodavnici muške odeće *Hektor Gud*.

Takođe mi je drago što želite da kupite kaput „Kembel“ za svog supruga Luka.

Međutim, plašim se da Vam ne mogu reći da li će taj kaput biti na sniženju pre Božića.

Želim Vam sve najbolje povodom predstojećih praznika.

S poštovanjem,
Metju Hiks

*Upravnik prodavnice
Hektor Gud
Muška odeća
Ulica Nju Ridžent 561
London W1*

Od: Upravnik prodavnice
Za: Beki Brendon
Predmet: Re: Re: Re: Upit

Poštovana gospođo Brendon,

Hvala za Vaš mejl.

Razumem da bi bilo „stvarno uznemirujuće“ za Vas ako bi cena „Kembel“ kaputa bila dvostruko snižena nakon što ga Vi kupite.

Takođe razumem da ne želite suviše dugo da čekate, da se kaput ne bi prodao i da na kraju ne biste „izbezumljeno jurcali okolo za Božić“.

Uprkos tome, to nisu informacije kakve mogu da Vam otkrijem.

Želim Vam sve najbolje povodom predstojećih praznika.

S poštovanjem,
Metju Hiks

*Upravnik prodavnice
Hektor Gud
Muška odeća
Ulica Nju Ridžent 561
London W1*

Od: Upravnik prodavnice
Za: Beki Brendon
Predmet: Re: Re: Re: Re: Re: Re: Upit

Poštovana gospođo Brendon,

Hvala za Vaš mejl.

Ne, ne mogu da Vam dam „malecki nagoveštaj“.

Žao mi je što smatrate da je božićna kupovina postala „igra mačke i miša“.

Slažem se da je bilo lakše kada nije bilo nikakvih rasprodaja sve do posle praznika i „kad su svi znali na čemu su“.

Uprkos tome, želim Vam srećne predstojeće praznike.

S poštovanjem,
Metju Hiks

*Upravnik prodavnice
Hektor Gud
Muška odeća
Ulica Nju Ridžent 561
London W1*

PRVO POGLAVLJE

Dobro. Ne paniči. Ne *paniči*. Imam još pet minuta i pedeset dve sekunde pre nego što mi istekne vreme za punjenje korpe. To je dosta vremena! Treba samo da pronadëm još jedan artikal da bi ukupna vrednost robe bila sedamdeset pet funti i da bih dobila besplatnu isporuku.

Hajde, Beki. Naći ćeš nešto.

Dok pretražujem sajt *BargainFamily* na svom računaru, osećam se kao Nasin operativac koji nastoji da ostane pribran pod neizrecivim pritiskom. Krajičkom oka na ekranu vidim brojač koji neumoljivo otkucava, s natpisom: *Vreme vaše korpe uskoro ističe!* Ali kada kupujete na sajtovima sa popustom, ne smete se prepuštati strahu od odbrojavanja. Morate biti jaki. Kao volfram.

Moj način kupovine stvarno se mnogo promenio poslednjih godina. Ili sam se možda ja promenila. Kao da je prošlo *sto godina* od onih dana kad sam kao neudata devojka živela u Fulamu sa Suz i svakodnevno obilazila radnje. Da, suviše sam trošila. Spremno to priznajem. Grešila sam. Kao i Frenk Sinatra, radila sam to na svoj način.

(Osim što je „moj način“ podrazumevao guranje računa za *Viza* karticu pod krevet, što se kladim da Frenk nikad nije radio.)

Ali sam naučila neke važne stvari koje su mi zaista promenile život. Na primer:

1. Više ne koristim kese. One su bile najveća radost mog života. O *bože*, taj osećaj nove kese u ruci... ručke od kanta... šuštanje svilenog papira... (Još uvek se ponekad divim svojoj staroj zbirci koju čuvam u dnu ormara.) Međutim, sad umesto njih koristim Trajnu torbu. Zbog planete i tako toga.

2. Potpuno sam posvećena etičkom kupovanju. To je dobitna kombinacija! Kupujete kul stvari i *istovremeno* se uzorno ponašate.

3. Čak više i ne trošim novac. *Štedim* novac.

Dobro. Dakle, to nije baš sasvim, stvarno, bukvalno istina. Ali suština je u tome što uvek tražim povoljne prilike. Kao roditelj smatram svojom dužnošću da nabavim sve što je mojoj porodici potrebno, po najpovoljnijim mogućim cenama. I zato je sajt *BargainFamily* za mene *savršeno* mesto za kupovinu. Sve je sniženo! Firmirana roba i sve ostalo!

Jedino je nevolja u tome što morate da kupujete brzo, inače vam vreme za punjenje korpe istekne i morate da počnete iz početka. Već sam ubacila u korpu robu u vrednosti 62,97 funti, te mi nedostaje samo još jedna stavka u vrednosti od oko dvanaest funti. Hajde, brzo, *sigurno* mi treba još nešto. Kliknem na jedan narandžasti kardigan, 13,99 £, cena pre sniženja 45 £, ali kad ga zumiram, vidim da ima grozan čipkasti obrub.

Bela košulja?

Ne, prošle nedelje sam kupila belu košulju (sto odsto pamuk, 29,99 £, cena pre sniženja 99,99 £. Zapravo, sad mi pade na pamet da bi trebalo da je ponekad obučem.)

Kliknem na svoju korpu da proverim šta sam sve već kupila, a iz nje iskače prozorčić u kojem piše: *Beki, danas ste uštedeli 284£!*

Posmatrajući robu u svojoj korpi osetim kako me ispunjava ponos. Uštedela sam čitave 284 funte! Kupila sam prelep bademantil sa zekom za Mini i božanstvenu *Dona Karan* jaknu, sniženu sa dvesta devedeset devet na trideset devet i devedeset devet funti na rasprodaji, i ogroman šlauf u obliku flaminga, koji ćemo koristiti kad sledeći put budemo išli na more.

I dobro, da, teorijski, *mogla bih* sad da zaključim račun i da platim isporuku 5,95 funti. Ali to nije pametno. Nisam džabe bivši finansijski novinar, znam te stvari. Daleko je ekonomičnije potražiti još nešto što ti treba i dobiti besplatnu isporuku.

Hajde, sigurno postoji nešto. Čarape? Svakom trebaju čarape.

Oh, ali uvek dopunjujem narudžbine čarapama. Imam dovoljno crnih hulahopki da mi potraju do sto pete godine. A one karirane koje sam kupila prošle nedelje bile su velika greška.

Kliknem na „Kućne potrepštine“ i hitro ih prelistavam. Srebrna skulptura antilope, koštala je 79,99 £, sada je 12,99 £? Hmm, nisam sigurna. Mirišljava sveća? O *bože*. Ne. Ne mogu da kupim još jednu. Cela kuća nam je jedna ogromna mirišljava sveća. Zapravo, Luk me je pre neki dan pitao: „Beki, možeš li nekako da nabaviš sveću sa mirisom 'svežeg vazduha'?“

Upravo škiljim u korpu za hleb u obliku Big Bena, kad mi pred očima iskoči prozorčić – *Beki, vaše vreme ističe!* – i srce mi uplašeno poskoči.

Stvarno ne volim što to rade. *Znam* da mi vreme ističe.

„Znam!“, čujem sebe kako glasno uzvikujem. „Ne nervirajte me!“

Tek da se razuverim, ponovo kliknem na svoju korpu – i srce mi stane. Šlauf u obliku flaminga je rasprodan.

Rasprodan!

Neeee! Bila sam prespora! Ah. Nevolja sa sajtovima s popustima jeste u tome što ne vidite kad vam drugi otimaju jeftine stvari ispred nosa. *Neću* da ostanem bez svoje jakne, ni bez Mininog bademantila. Moram da popunim ovu korpu i da se izlogujem, brzo.

„Mamaaa!“ , čujem Minin glas sa vrata, a odmah zatim i Lukov.

„Mini! Dušo, ostavi mamu na miru kada meditira. Izvini, Beki“, dovikuje on kroz vrata. „Nismo hteli da te uznemirimo.“

„Hm... u redu je!“ , odvratim, osetivši blagi trzaj griže saveti.

Znam da Luk misli da ovde mirno sedim i meditiram o svesnosti. A to sam i radila. Zapravo, meditacija mi je još uvek uključena u uglu ekrana, tako da u neku ruku to *stvarno* radim, samo što sam utišala zvuk da bih mogla da se usredsredim na kupovinu.

Ta meditacija mi je već prešla u naviku. Uđem u radnu sobu i uključim meditaciju i to me održava u duhovnoj ravnoteži. A tek povremeno se istovremeno ulogujem i na neki sajt za kupovinu.

Štos je u tome što se ponuda na sajtu *BargainFamily* svakodnevno menja, pa ima smisla proveravati „Dnevnu ponudu“. Mini treba novi bademantil, pa sam krenula od toga – a onda, kako bih mogla da *ne* kupim *Dona Karan* jaknu za trideset devet i devedeset devet funti? Mislim, to je nenormalno povoljno i trajaće mi večno. Što znači da sam, naravno, morala da dodam još nekoliko sitnica da bih

dobila besplatnu isporuku. Tada sam isključila ton tog lika koji priča o meditaciji. Fin je, ali je pomalo preozbiljan i ometa me u kupovini.

U svakom slučaju, kupovina *jeste* meditacija svesnosti, ako mene pitate. Trenutno sam zaboravila na sve ostale brige. Potpuno sam usredsređena na ovaj trenutak.

Bacim pogled na tajmer koji otkucava na ekranu i utroba mi se prevrne. Dva minuta i trideset četiri sekunde pre nego što mi vreme za punjenje korpe istekne. Hajde, Beki...

Brzo kliknem na Modne detalje. Modnih detalja nikad nije previše, zar ne? A uvek ih možete i pokloniti.

Brzo prelistavam dosadne pismo-tašnice, čudne šešire i prostačke zlatne ogrlice. Kad god se na ekranu pojavi nova stranica, poskočim od radosti, ali se odmah potom razočaram. Nema ničeg. Šta je sa mnom? Jesam li *toliko* izbirljiva?

Taman pomislim da ću morati da priznam poraz i da prvi put u životu platim isporuku, kada se otvori sledeća stranica. A ja se zagrcnem. Je li moguće...

Da li me to oči varaju?

Gledam prozirnu, tirkiznu svilenu ešarpu sa dezenom. Nije valjda...

Deni i Džordž? Na sajtu *BargainFamily*? *Stvarno?*

Trepćući u neverici čitam opis. *Svilena ešarpa, prethodna cena 239 £, naša cena 30 £.*

Trideset kinti za ešarpu *Deni i Džordž?* *Trideset kinti?*

Skrolujem naniže i vidim ispod nje još dve. Sve su 100% svila. Sve su savršene. Sve su „Ograničene količine“. Sranje. Moram da požurim!

Ne zastajući ni trenutak da razmislim, počinjem da klikćem. *Kupi. Kupi. Kupi. Pogledaj korpu. Izloguj se.* Osećam se kao virtuoзна pijanistkinja koja pogađa sve prave note, nepogrešivo svirajući. A uspela sam sve to da uradim čitavih

dvadeset sekundi pre isteka vremena! Korpa mi je puna! Podaci sa moje kreditne kartice su uneseni, ovo bi trebalo da bude sasvim lako...

Vaša lozinka nije sigurna.

Zastajem ugledavši prozorčić koji je naglo iskočio i bez daha se zagledam u njega. U čemu je sada problem? Buljim u ekran, čitajući i ostatak poruke.

Želite li da promenite svoju lozinku? Predlažemo vam C?! x887dau.

Ma nemojte. Pa nek se teraju. Moja lozinka je sasvim u redu. Pažljivo ukucam *Erminstrude2*, i kliknem na *Gotovo*.

Dahćući se zavalim u stolicu a na ekranu iskoči nova poruka. *Čestitamo! Danas ste uštedeli 879 £!*

Pa, eto. Ušteđen novac je zarađen novac, što znači da sam upravo zaradila osamsto sedamdeset devet funti. I to u samo jednoj onlajn kupovini! Kad bih toliko zarađivala svakog dana, to bi bilo... Sklopim oči, preračunavajući. Pa, u svakom slučaju, to je šestocifrena zarada. Mislim da Luk ponekad ne ceni to dovoljno kod mene: što neprestano doprinosim porodičnom budžetu zarađujući hiljade funti.

Štos je samo u tome što bi sad trebalo da kupim i nešto etički. To je navika koju sam stekla zahvaljujući svojoj sestri Džes. (Zapravo, polusestri.) Džes je vrlo trezvena i štedljiva i jednom sam s njom imala veoma živ razgovor – dobro, svađu – u vezi sa kupovinom. Ja sam tvrdila da kupovina jača privredu, a ona je govorila da privredu ne treba jačati. A onda je rekla: „Mislim, Beki, kad bi bar ponekad kupovala etički...“

A to me je baš začnulo. Zapravo, osetila sam grižu savesti. *Trebalo* bi da kupujem etički. Svi treba da kupujemo etički! I tako sam stekla malu naviku – kad god odem u kupovinu, probam da kupim nešto i etički. Baš kao oni ljudi koji kupuju drveće da bi nadomestili vožnju avionom.

Ulogujem se na sajt *Etička potrošnja danas* i pogledam naslovnu stranicu. Nevolja je jedino u tome što sam već kupila sve sa ovog sajta. Imam sveće od pčelinjeg voska i kafu sa standardom pravedne trgovine* i sve joga narukvice...

Čekaj. Novi proizvod! „Organski ljuti falafel miks.“ Savršeno! Organskog ljutog falafel miksa nikada ne možeš imati previše, zar ne? Brzo naručujem osam paketa (besplatna isporuka), završavam kupovinu jednim klikom i zadovoljno se zavalim. Reći ću Luku da ćemo svakog utorka uveče imati falafel veče, što bi ionako trebalo da radimo, jer je to zdravo.

Setivši se Luka, pružam ruku i pojačam meditaciju svesnosti, baš u pravi čas, jer se vrata otvaraju upravo dok lik sa snimka govori: „Oslobodite se svojih briga.“

Okrenem se ka Luku i spokojno i svesno se nasmešim.

„Ćao!“, kažem.

„Stvarno blistaš.“ On me zadivljeno pogleda. „Nekako si, ne znam. Spokojna. Zadovoljna.“

„Jesam zadovoljna!“, kažem, široko se osmehujući.

Tri ešarpe *Deni i Džordž* za po svega trideset funti! Kako da ne budem zadovoljna? Pokloniću jednu Suz za rođendan, a jednu ću sačuvati za Mini...

„Drago mi je što si to pronašla“, kaže Luk, poljubivši mi teme. „Bio sam nepoverljiv prema toj meditaciji, ali si me ubedila.“

„Trebalo se samo usredsrediti na ono što je stvarno važno u životu“, odgovaram mudro, kad se na vratima začuje zvono.

* *Fair trade* – fer trgovina ili pravedna trgovina je organizovani međunarodni društveni pokret koji promovise društveno odgovorno ponašanje u trgovini sa proizvođačima iz siromašnijih sredina i zemalja. Pravednu trgovinu definišu kao trgovinsko partnerstvo zasnovano na dijalogu, poštovanju i transparentnosti, sa ciljem da se poveća obostrana korist u međunarodnoj trgovini. (Prim. prev.)

Luk odlazi da otvori vrata, a ja iz hodnika čujem nekoliko tupih udaraca. Koji trenutak kasnije ulazna vrata se zatvaraju, a Luk se vraća.

„Neka isporuka za tebe“, kaže.

„Oh!“ Ozarim se. „Isporuka!“

Sviđa mi se što sve ono što kupite preko interneta jednostavno *dolazi* kod vas. Žurim u hodnik i vidim tri plastična ASOS paketa. Odlično! Nadala sam se da će mi ASOS isporuka stići do večeras. Uzimam paket, otvaram ga makazama koje držim u hodniku upravo u tu svrhu, a iz njega ispadaju četiri satenska kombinezona.

„Čoveče“, kaže Luk, gledajući u more plavog satena. „To je baš mnogo... šta god da je. Treba li ti baš toliko?“

„Neću ih *sve* zadržati“, kažem, kao da objašnjavam osnove algebre prilično bistrom đaku. „Ne uzimaš ih *sve*. Samo ih probaš, zadržiš jedan a ostale vratiš. A bili su upola cene“, dodajem da ga ubedim, otvarajući broj četrdeset ekstra dužine i držim ga ispred sebe. „Džabe.“

Luk se i dalje zbunjeno mršti. „Ali zar si stvarno morala da naručiš četiri?“, pita.

„Nisam znala koji mi broj odgovara“, odvracam. „I nisam znala da li mi treba ekstra dužina ili ne. Nisam *ja* kriva, Luk“, dodajem, unoseći se u temu. „Treba da kriviš loše standarde veličina u modnoj industriji koji se obijaju o glavu nedužnim kupcima.“

„Hmm. A šta je sa ovih osam jastuka?“, pita Luk, okrećući se ka jučerašnjoj isporuci, naslaganoj pored zida. „Je li i tu problem s veličinama?“

„Na netu nisam mogla lepo da vidim boje“, branim se. „Morala sam da ih *sve* naručim, da ih lepo pogledam. Zadržaću

samo dva, ostale ću im vratiti sutra. Vraćanje je besplatno. A znaš li koliko sam na njima uštedela? Pedeset dve funte!“

„Beki, jebote, platio bih pedeset dve funte da nam kuća ne liči na skladište“, kaže Luk, odmeravajući sve kutije i pakete u hodniku. „Samo nam još fali lik u smeđem kombinezonu s bagerom.“

„Haha“, kažem, cinično prevrćući očima.

„A kada ćeš vratiti ove statue?“ Luk pokazuje na kipove Afrodite i Hermesa u prirodnoj veličini koji stoje u dnu stepenica, još uvek napola umotani u smeđu hartiju. „Tu su već nedelju dana. Jezive su!“

„Nisu jezive“, branim se, „one su *avant garde*. A ne mogu da ih vratim zato što su etičke.“

„Etičke?“ Luk se izbeči u mene.

„Napravila ih je grupa mladih sa posebnim potrebama“, objašnjavam. „Od delova bicikala i frižidera.“

Moram da priznam da skulpture izgledaju prilično čudovišno. A nisam znala ni da će biti tako ogromne. Ali kako da ih vratim? Ako ih vratim, mladi sa posebnim potrebama biće očajni. Njihovo samopouzdanje biće poljuljano, a mi ćemo biti krivi što nismo dovoljno slobodoumno prihvatili njihova dela.

„Pa, Mini od njih ima noćne more“, kaže otvoreno Luk. „Morao sam da stavim vreću Afroditi preko glave.“

„Mislim da izgleda jezivije *sa* vrećom na glavi“, odvratim. „Izgleda zastrašujuće. Izgleda kao talac.“

„Izgleda još strašnije kad te gleda onim hladnim metalnim očima.“ Luk se strese. „Zar ne bismo mogli toj grupi samo da damo neki novac?“

„Etička kupovina *ne funkcioniše* tako, Luk“, objašnjavam strpljivo. „Moraš da *kupuješ stvari*. U svakom slučaju, moram da isprobam ovo. Kad krećemo?“

„Za osam minuta“, kaže Luk. „Odbrojavam.“

Jurim uz stepenice stežući pakete, i brzo isprobavam prvi kombinezon. Hmm. Predugačak. Uzimam kombinezon normalne dužine i obučem ga – i pogledam se u ogledalu. Konačno!

Naime, evo šta se desilo – prošle nedelje sam gledala neku emisiju na televiziji i primetila jedan stvarno kul kombinezon. I tako sam, naravno, odmah prestala da gledam emisiju, zgrabila sam laptop i počela da guglam kombinezone. Trebalo mi je malo vremena da nađem neki dobar koji već nije bio rasprodat – ali evo ga!

Gledam se u ogledalu, trudeći se da budem sasvim objektivna. Tkanina je sjajna. Tamnoplava boja je elegantna, a široke nogavice stvarno lepo stoje. Samo malo nesigurno posmatram prednji deo. Odnosno, nedostatak prednjeg dela. Dekolte je još veći nego na televiziji.

Mogu li da nosim kombinezon sa dekolteom do struka?

Mogu li?

Jesam li prestara za to?

Ne. Ne! Moda je vanvremenska. Treba uvek nositi ono što želiš, kada to želiš. Stara pravila više ne važe.

Na crvenom tepihu svi nose ovakve kombinezone, podsećam sebe, trudeći se da podstaknem svoje samopouzdanje. Sad se nosi dekolte do pupka. Osim toga, to nije *neprirođeno*. Mislim, zapravo nije. Ne vide mi se bradavice.

Ne baš.

I dobro, dakle, ne idem na crveni tepih, idem na večeru sa mamom i tatom kod Luidija u Oksšotu – ali ipak mogu da obučem nešto supermoderno, zar ne? Ljudi će me zvati Devojka u supermodernom kombinezonu. Zadivljeno će me gledati dok budem prolazila, priželjkujući da i *sami* obuku nešto tako upadljivo.

Upravo tako.

Prkosno zgrabim crveni karmin i namažem usne. Mogu ja to. Mogu ja to da iznesem. Samo napred, Beki.

DRUGO POGLAVLJE

U reskom i hladnom novembarskom vazduhu lebdi miris vatre. Preko puta su već okačili praznične svetiljke. Božić tek što nije stigao. Na tu pomisao obuzme me neka radost i toplina. Božić je tako... *prazničan*. Božićna jelka. Pokloni. Prizor Hristovog rođenja koji imamo oduvek (osim što smo još pre mnogo godina izgubili Malog Isusa i umesto njega stavili štipaljku). Slušamo božićne pesme, a mama se pretvara da je napravila božićni puding. Tata loži vatru, a Dženis i Martin svraćaju na šeri u groznim božićnim džemperima.

Štos je u tome što je Božić u našoj porodici uvek isti. Ali u pozitivnom smislu. Mama uvek kupuje iste stvari, od bombica do *Vejtrouz* čokoladnog rolata. Sad kad imamo i Mini, još više se radujemo – a ove godine ona će biti dovoljno odrasla da stvarno razume sve to. Kupiću joj slatko božićno odelce i tražićemo Deda Mraza na nebu i ostaviti mu pitu s mesom... sve u svemu, jedva *čekam*.

Lukovi tata i sestra idu na Floridu za Božić i, iskreno govoreći, pozvali su i nas. Njegova mama Elinor biće u Hemptonsu, a i ona nas je takođe pozvala. Ali sve smo ih odbili. Oboje želimo lep, običan, srećan porodični Božić.